

مراقبت های دوران بعد از زایمان طبیعی

معمولاً ۶ هفته پس از زایمان، دوره ای است که طی آن تغییرات ناشی از بارداری در اعضای مختلف بدن بتدریج به حالت قبل از بارداری بر می گردد.

۱ هفته پس از زایمان تخمک گذاری آغاز و احتمال بارداری وجود دارد پس یک روش پیشگیری از بارداری بعد از ۲ هفته توصیه می شود.

۲ مادر بایستی مصرف قرص آهن و مولتی ویتامین را تا ۳ ماه پس از زایمان ادامه دهد.

۳ شستن لباسهای زیر با شوینده های صابونی و خشک کردن لباسهای در زیر نور آفتاب

۴ مواد غذایی حاوی پروتئین، کلسیم و ویتامین به میزان بیشتر مصرف کند.

۵ استفاده از لباسهای زیر نخی و حدالامکان با رنگهای روشن

۶ مصرف مواد غذایی چرب و شیرین را کاهش دهد.

۷ از پوشیدن لباسهای تنگ و با جنس پلاستیکی جدا خودداری فرمایید.

۸ به میزان ۶ تا ۸ لیوان در روز مایعات بنوشید.

۹ از خوردن غذاهای نفاخ حاوی حبوبات جدا خودداری نمایید.

۱۰ از مصرف زیاد نوشیدنیهای محرک (قهوة،

چای و ...) خودداری کند.

۱۱ قرار دادن برگ کلم پیچ شسته شده بر روی پستان می تواند در کاهش درد و التهاب موثر باشد.

علائم خطر پس از زایمان:

با مشاهده هر یک از علائم زیر فوراً با پزشک یا ماما تماس گرفته شود و یا به بیمارستان یا هر واحد بهداشتی درمانی مراجعه شود.

- خونریزی بیش از حد قاعده‌گی در هفته اول
- درد شکم یا پهلوها
- تب و لزر
- سوزش یا درد هنگام ادرار کردن
- خروج ترشحات بدبو و چركی از مهبل
- درد و تورم و سفتی پستانها
- درد و تورم یک طرف ساق و ران
- درد و سوزش و ترشح از محل بخیه ها
- افسردگی شدید
- استحمام روزانه و ترجیحاً ایستاده مفید است.

مراقبت از پستانها نقش ارزنده ای در تداوم شیردهی دارد بایستی پستان ها را تمیز نگه دارید و از مصرف صابون، مواد ضد عفونی کننده و یا شستشوی مکرر پستان ها خودداری شود.

برای بهبود ترک نوک پستان که ناشی از شیوه نادرست در آگوش گرفتن نوزاد و گرفتن نوک پستان است پاک کردن نوک پستان از بزاق نوزاد با پارچه نخی و مالیدن یک قطره از شیر بر روی نوک پستان و قرار دادن آن در هوای آزاد تا خشک شود می تواند برای کاهش درد ناشی از ترک نوک پستان موثر باشد.

پس از تولد نوزاد :

۱ - تماس پوست با پوست مادر و نوزاد هر چه سریعتر و به مدت طولانی تر برقرار گردد.

۲ - گرمای اتاق بین ۲۵ تا ۲۷ درجه سانتیگراد باشد

۳ - از پوشش مناسب فصل برای نوزاد استفاده شود.

۴ - از گذاردن نوزاد روی سطوح سرد و کنار پنجره و یا در معرض جریان هوا، برای تعویض پوشک و یا لباس خیس نوزاد خودداری شود. پوشک و لباس خیس نوزاد نیز هر چه زودتر تعویض شود.

۵ - سر نوزاد با کلاه پوشانده شود و در هفته های اول زندگی برای گرم نگه داشتن پاهای از جوراب استفاده شود.

۶ - هنگام زردی پوست صورت نوزاد باید برای گرفتن دستورات لازم مراقبتی یا درمانی با پزشک مشورت کرد.

۷ - پوست نوزاد طبیعی صورتی مایل به قرمز است در صورت کبودی پوست صورت و یا رنگ پریدگی وی باید با پزشک مشورت کرد.

۸ - از دست زدن به چشم نوزاد باید خودداری نمود و در صورت مشاهده ترشح چركی و یا اشک ریزش به پزشک مراجعه شود. تورم و قرمزی پلک ها همراه با ترشحات چركی باید به پزشک مراجعه شود.

۹ - کشیدن سرمه به چشم نوزاد به هیچ عنوان توصیه نمی شود.



مرکز پروران
 پروران بعد از زایمان طبیعی
 و مرافقیت لازم نوزاد

آرزوی بهبود، سلامتی و تدرستی خانواده هاست.



بیمارستان بهبود
پیشرو در ارائه خدمات نوین پزشکی

گروه پیشگیری و ارتقاء سلامت

منابع :

آموزش های دوران بارداری و آمادگی برای زایمان
زیر نظرسنجی پرست علمی گروه زنان و مامایی:
 دکتر مرضیه تقی زاده (متخصص زنان و زایمان)

تهیه کننده :

کارگروه آموزش به بیمار

تاریخ تهیه : شهریور ۱۳۹۵

تاریخ بازنگری : مهرماه ۱۳۹۹

- از ریختن هر گونه قطره و یا مایعاتی نظیر چای درون چشم نوزاد خودداری شود.

۱۱ - سوراخ کردن گوش نوزاد دختر باید با وسایل استریل و تمیز در شرایط کاملاً بهداشتی انجام شود اگر چه این امر در دوران نوزادی توصیه نمی شود و بهتر است به بعد از ۶ ماهگی موكول گردد.

۱۲ - از به کار بردن هر گونه ماده ضد عفونی کننده مانند الکل و یا بتادین و مواد سنتی روی بند ناف خودداری گردد زیرا سبب تازه شدن بند ناف شده و افتادن آن را به تأخیر می اندازد.

- بند ناف همیشه باید خشک، تمیز و باز نگه داشته شود. بنابراین باید از ناف بند استفاده کرد. پوشک را باید طوری بست که بند ناف داخل پوشک قرار نگیرد تا به ادار آغشته نشود.

- در صورت قرمزی اطراف بند ناف، بوی بد و یا ترشح از بند ناف باید فوراً به پزشک مراجعه نمود.

- تغذیه با شیر مادر باید از بد تولد شروع شود. قبل از هر بار شیردهی، مادر دستها را با آب و صابون بشوید (استحمام و یا شستن پستان فقط با آب ولرم روزی یکبار کافی است).

- حجم شیر مادر در روزهای اول محدود است اما همین مقدار نیازهای تغذیه ای نوزاد را تامین می کند و به تدریج با مکیدن مکرر پستان به حجم شیر افزوده می شود.

- در هر وعده شیردهی قسمت اول شیر رقیق تر و قسمت آخر آن غلیظ تر و چرب تر است. برای رشد مطلوب، شیرخوار باید هر دو بخش شیر را دریافت کند.

- دفعات شیر خوردن معمولاً ۸ تا ۱۲ بار توصیه شده ولی این تعداد در طی شبانه روز بر حسب میل و تقاضای شیرخوار متفاوت است.

- در هفته های اول در هر وعده از هر دو پستان به نوزاد شیر داده شود تا موجب تحریک ترشح شیر شود.

- بهتر است نوزاد به پهلو خوابانده شود و یا به پشت و سرخ به یک طرف باشد.

- زیر سر نوزاد از بالش استفاده نشود.

- برای شستشوی نوزاد از صابون یا شامپوی مخصوص نوزاد (ملایم و غیر قیلایی) استفاده شود.

- بطور معمول حمام نوزاد را می توان بصورت یک روز در میان یا ۲ بار در هفته انجام داد دمای محل استحمام نوزاد بهتر است ۲۵ درجه سانتیگراد باشد از آب بademای ۳۷ درجه سانتیگراد برای استحمام نوزاد استفاده نمود.